

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน
ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี*

Factors influencing the perception of Social Security Fund benefits regarding unemployment
of the Singburi Provincial Social Security Office

ประภาพร ชูช่วยสุวรรณ**

Prapaporn Chuchouyuan

6514832011@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาสาระสำคัญของการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน โดยใช้วิธีวิจัยสนามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหรือแบบเป็นทางการ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโดยใช้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี มีการรับรู้สิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อออนไลน์ หนังสือเวียน คู่มือประกันสังคม ระบบอิเล็กทรอนิกส์ วารสารสำนักงานประกันสังคม บอร์ดประชาสัมพันธ์ การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมงาน ระบบอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์สำนักงานประกันสังคม Line official สำนักงานประกันสังคม Facebook สำนักงานประกันสังคม YouTube สำนักงานประกันสังคม TikTok ssonews 1506 การฝึกอบรม การประชุม ทั้งยังมี การรับรู้แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับเพื่อนร่วมงาน และรับรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน และพบว่าความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือเข้าใจตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการเกิดสิทธิประโยชน์ และตามคู่มือของสำนักงานประกันสังคม

คำสำคัญ: การรับรู้; การว่างงาน; สิทธิประโยชน์

Keywords: The perception; unemployment; benefits

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน
ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี

**นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

จากสภาวะทางเศรษฐกิจของปีที่ผ่านมาส่งผลต่อสถานการณ์แรงงานในประเทศไทยในปัจจุบัน แสดงถึงผลกระทบระยะยาวของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เนื่องจากมาตรการที่ใช้ในการกำจัดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นั้น ส่งผลให้มีการหยุดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เมื่อใดที่เศรษฐกิจถูกทำให้หยุดนิ่ง ผลที่ตามมาคือ ปัญหาการว่างงาน การว่างงานที่เพิ่มขึ้นนี้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) ต้นทุนทางสังคม (Social Cost) และการใช้จ่ายของผู้บริโภค (Consumer Spending) แต่ในปัจจุบันภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศไทย หลายธุรกิจเริ่มทยอยฟื้นตัวขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถเติบโตได้เต็มศักยภาพ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำ (Stagflation) มีผลต่ออัตราการว่างงานในประเทศไทย ทำให้จำนวนและอัตราการว่างงานของประชากรไทยมีความผันผวนสูงในตลาดแรงงานไทย (หลักทรัพย์บัวหลวง, 2566, น.1)

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization - ILO) ได้ชี้แจงว่า “ภาพรวมเศรษฐกิจโลกไม่สู้ดีนัก และสภาพเศรษฐกิจชะลอตัวทั่วโลกดังเช่นในปัจจุบันจะบีบให้คนงานนับล้านต้องยอมรับงานที่จ่ายค่าแรงแยและมีคุณภาพที่ต่ำ” โดยภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำ เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นทั่วโลกทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอลง ดังนั้น ภาพรวมของตลาดแรงงานโลกจึงยังคงไม่ดีนัก (มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, คณะทำงานจัดทำรายงานสุขภาพคนไทย ตัวชี้วัดสุขภาพ, 2566, น.1)

นายไพโรจน์ โชติกเสถียร ปลัดกระทรวงแรงงาน ได้แสดงให้เห็นถึงภาพรวมเศรษฐกิจของแรงงานไทยทั่วประเทศ ในเดือนกันยายน 2566 สถานการณ์การว่างงานของไทยในระบบประกันสังคม นั้น มีผู้ว่างงาน จำนวน 229,070 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.30 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2565 ที่ผ่านมา แต่ลดลง ร้อยละ -7.58 เมื่อเทียบกับเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา (เดือนสิงหาคม 2566 มีจำนวน 247,846 คน) โดยจำนวนผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานรายใหม่ มีจำนวน 74,067 คน ลดลงร้อยละ -8.16 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลง ร้อยละ -12.64 เมื่อเทียบกับเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา (เดือนสิงหาคม 2566 มีจำนวน 74,067 คน) ทั้งนี้ อัตราการว่างงานในระบบประกันสังคมในเดือนกันยายน 2566 อยู่ที่ร้อยละ 1.90 ในส่วนของอัตราการว่างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติในเดือนกันยายน 2566 อยู่ที่ร้อยละ 0.8 ในขณะที่จำนวนผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานจากสาเหตุเลิกจ้างจากสำนักงานประกันสังคม มีจำนวน 36,260 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.00 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลง ร้อยละ -0.29 เมื่อเทียบกับเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา ส่วนอัตราการเลิกจ้างของผู้ประกันตนมาตรา 33 ในเดือนกันยายน 2566 อยู่ที่ร้อยละ 0.30 ในส่วนของด้านสภาวะเศรษฐกิจของไทยที่ส่งผลถึงการจ้างงานในประเทศไทย นั้น พบว่า อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP Annual Growth Rate) ในไตรมาส 2 ของปี 2566 อยู่ที่ร้อยละ 1.80 สถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของไทยในเดือนสิงหาคม 2566 อยู่ในทิศทางฟื้นตัวตามรายรับในภาคการท่องเที่ยวส่วนหนึ่งคาดว่าเป็นผลมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น นายไพโรจน์ โชติกเสถียร ปลัดกระทรวงแรงงาน ได้กล่าวถึง ภารกิจของกระทรวงแรงงานว่ามีความสำคัญอย่างมากในการดูแลประชากรผู้ใช้แรงงานให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้ที่มั่นคง โดยเฉพาะภาคแรงงานจะต้องเข้มแข็ง มีทักษะฝีมือ มีศักยภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ

แข่งขันของประเทศ ซึ่งเป็นนโยบายและงานหลักสำคัญของกระทรวงแรงงาน นอกจากนี้ นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้มีนโยบายสำคัญที่จะต้องเร่งผลักดันดำเนินการในปี 2567 ภายใต้แนวคิด ทักษะดี มีงานทำ หลักประกันสังคมเด่น เน้นขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานชั้นสูงเพื่อรองรับการจ่ายค่าจ้างตามความสามารถและให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งแรงงานทักษะสูงเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและยังขาดแคลนอยู่มาก ในขณะที่การฟื้นตัวของการท่องเที่ยวจะส่งผลทางบวกต่อการมีงานทำของประเทศไทยมากขึ้น (กระทรวงแรงงาน, 2566, น.1)

อีกทั้งยังมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นการว่างงาน โดยมีเป้าหมายที่ 8 : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพและการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน ประเด็นเรื่องการว่างงาน ได้ปรากฏอยู่ใน ตัวชี้วัดที่ 8.5.2 อัตราการว่างงาน จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุและความพิการ (8.5) ต้องบรรลุการจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และมีงานทำที่มีคุณค่าสำหรับทั้งผู้หญิงและผู้ชาย รวมถึงเยาวชนและผู้มีภาวะทุพพลภาพ และให้มีการจ่ายค่าจ้างที่เป็นธรรมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน ภายในปีพ.ศ. 2573 (ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2567, น.1)

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการรับรู้ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรีต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิจัยสนาม (Field Research) ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหรือแบบเป็นทางการ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรของการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 24 คน ที่เกี่ยวข้องกับกรรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิจัยนี้ เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษา จึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) จำนวน 5 คน โดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ดังนี้ (วิโรจน์ ก่อสกุล , 2567, หน้า 46)
  1. เป็นผู้บริหารระดับอำนวยการสูง จำนวน 1 คน
  2. เป็นหัวหน้าส่วนงานสิทธิประโยชน์ จำนวน 1 คน

3. เป็นหัวหน้าส่วนงานทะเบียนและประสานการแพทย์ จำนวน 1 คน
4. เป็นหัวหน้าส่วนงานสมทบและการตรวจสอบ จำนวน 1 คน
5. เป็นหัวหน้ากลุ่มงานการเงินและบัญชี จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured interview or Formal interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว จะสัมภาษณ์ผู้ใดก็ใช้คำถามเดียวกัน และการสัมภาษณ์จะทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้กำหนดวันนัดหมายวันสัมภาษณ์ โดยได้แจ้งให้ผู้สัมภาษณ์ทราบก่อนล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์จะใช้การจดบันทึกและบันทึกเสียง โดยก่อนสัมภาษณ์จะขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ในการจดบันทึกการสนทนาก่อนทุกครั้ง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ โดยที่ผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) โดยที่ผู้วิจัยต้องทำการสัมภาษณ์ไปตามคำถามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ตามข้อที่กำหนดไว้เท่านั้น และผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นคำถามในการสัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลและบันทึกเสียงตามคำบอกของผู้ถูกสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำการศึกษานี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นตามแต่ละประเด็น
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำข้อมูลของแต่ละคนของผู้ให้สัมภาษณ์มาเปรียบเทียบกัน ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์
3. นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน เพื่อสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาสาระสำคัญของการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน โดยใช้การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี

พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี มีการรับรู้สิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อออนไลน์ หนังสือเวียน คู่มือประกันสังคม ระบบอิเล็กทรอนิกส์วารสารสำนักงานประกันสังคม บอร์ดประชาสัมพันธ์ การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมงาน ระบบอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์สำนักงานประกันสังคม Line official สำนักงานประกันสังคม Facebook สำนักงานประกันสังคม YouTube สำนักงานประกันสังคม TikTok ssonews 1506 การฝึกอบรม การประชุม ทั้งยังมีการรับรู้แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับเพื่อนร่วมงาน และรับรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี

พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือเข้าใจตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการเกิดสิทธิประโยชน์ และตามคู่มือของสำนักงานประกันสังคม ดังนี้

1. จ่ายเงินสมทบมาแล้ว 6 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนการว่างงานกับนายจ้างรายสุดท้าย หรือกรณีผู้ประกันตนว่างงานเนื่องจากเหตุสุดวิสัย
2. มีระยะเวลาการว่างงานตั้งแต่ 8 วันขึ้นไป
3. ผู้ประกันตนต้องขึ้นทะเบียนผู้ว่างงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (เว็บไซต์ <https://e-service.doe.go.th>) ของสำนักงานจัดหางานของรัฐภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ลาออกหรือถูกเลิกจ้าง หรือสิ้นสุดสัญญาจ้างจึงจะมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานนับแต่วันที่ 8 ของการว่างงาน
4. ต้องรายงานตัวตามกำหนดนัดผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (เว็บไซต์ <https://e-service.doe.go.th>) ของสำนักงานจัดหางานไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง
5. เป็นผู้มีความสามารถในการทำงาน และพร้อมที่จะทำงานที่เหมาะสมตามที่จัดให้

6. ต้องไม่ปฏิเสธการฝึกงาน

7. ผู้ที่ว่างงานต้องไม่ถูกเลิกจ้างเนื่องจากกรณี มีดังนี้

1. ทุจริตต่อหน้าที่กระทำผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง
2. จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย
3. ผ่าฝืนข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการทำงาน หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายในกรณี ร้ายแรง
4. ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลา 7 วันทำงานติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันควร
5. ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
6. ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษา
7. ต้องมีใช้ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

ในกรณีถูกเลิกจ้าง สิทธิประโยชน์การว่างงาน กรณีถูกเลิกจ้าง จะต้องได้รับเงินทดแทนระหว่างการว่างงานปีละไม่เกิน 180 วัน ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างเฉลี่ย โดยคำนวณจากฐานเงินสมทบขั้นต่ำเดือนละ 1,650 บาท และฐานเงินสมทบสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท ตัวอย่างเช่น ผู้ประกันตนมีเงินเดือนเฉลี่ย 10,000 บาท จะได้รับเดือนละ 5,000 บาท มีความเข้าใจและการรับรู้ตรงกัน ในส่วนของกรณีลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้างตามกำหนดระยะเวลา มีความเข้าใจตรงกัน คือ จะต้องได้รับเงินทดแทนระหว่างการว่างงานปีละไม่เกิน 90 วัน ในอัตราร้อยละ 30 ของค่าจ้างเฉลี่ย โดยคำนวณจากฐานเงินสมทบขั้นต่ำเดือนละ 1,650 บาท และฐานเงินสมทบสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท ตัวอย่างเช่น ผู้ประกันตนมีเงินเดือนเฉลี่ย 10,000 บาท จะได้รับเดือนละ 3,000 บาท กรณียื่นคำขอรับเงินทดแทนกรณีว่างงานเพราะเหตุถูกเลิกจ้าง หรือเหตุถูกเลิกจ้างและลาออกหรือ สิ้นสุดสัญญาจ้างเกินกว่า 1 ครั้ง ภายใน 1 ปีปฏิทิน จะมีสิทธิได้รับเงินทดแทนทุกครั้ง รวมกันไม่เกิน 180 วัน แต่ในกรณียื่นขอรับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเพราะเหตุลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง เกินกว่า 1 ครั้ง ภายใน 1 ปีปฏิทิน ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนรวมกันไม่เกิน 90 วัน กรณีว่างงานเหตุสุดวิสัย ในกรณีมีเหตุสุดวิสัยและถูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ไม่ได้ทำงานหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากต้องกักตัวหรือเฝ้าระวังการระบาดของโรค มีความเข้าใจตรงกันว่า ผู้ประกันตนที่ไม่ได้ทำงาน หรือนายจ้างไม่ให้ทำงาน กักตัว 14 วัน เนื่องจากสัมผัสหรือใกล้ชิดผู้ติดเชื้อโควิด 19 สำนักงานประกันสังคมจะจ่ายกรณีว่างงาน เดิม อัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวัน เป็นระยะเวลาไม่เกิน 180 วัน “แก้ไขปรับเพิ่มเป็น อัตราร้อยละ 62 ของค่าจ้างรายวัน แต่ไม่เกิน 90 วัน” ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม ถึง 31 สิงหาคม 2563 หรือตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และกรณีว่างงานเหตุสุดวิสัย กรณีมีเหตุสุดวิสัยถึงขนาดที่นายจ้างต้องหยุดประกอบกิจการไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเป็นการชั่วคราว และถูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตน ไม่สามารถทำงานได้และไม่ได้รับค่าจ้างในระหว่างนั้น ไม่ว่านายจ้างจะหยุดประกอบกิจการเองหรือหยุดประกอบกิจการตามคำสั่งของทางราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ หรือกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน มีความเข้าใจตรงกันว่า กรณีหน่วยงานภาครัฐ มีคำสั่งให้นายจ้างหยุดประกอบกิจการ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออันตราย ตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนที่ไม่ได้รับค่าจ้างมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน เดิม ร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวัน เป็นระยะเวลา ไม่เกิน 60 วัน “แก้ไขปรับเพิ่มเป็น อัตราร้อยละ 62 ของค่าจ้างรายวัน โดยได้รับตลอดระยะเวลาที่นายจ้างหยุดประกอบกิจการตามคำสั่ง ทั้งนี้ไม่เกิน 90 วัน ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม ถึง 31 สิงหาคม 2563 หรือตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

โดยสรุป กรณีการว่างงานที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น กลุ่มตัวอย่างได้มีการให้การสัมภาษณ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมีความเข้าใจตรงตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเกิดสิทธิประโยชน์ของสำนักงานประกันสังคม

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี

พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี มีดังนี้

1. สื่อประชาสัมพันธ์ไม่ดึงดูดความสนใจ สื่อประชาสัมพันธ์ยังไม่มีความน่าสนใจ ที่จะดึงดูดให้สนใจในเนื้อหาสาระข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นในการรับรู้เพื่อนำไปใช้ในการอธิบายผู้ประกันตนต่อไป และเกิดจากการไม่ได้ให้ความสนใจกับการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานฯ เนื่องจากสื่อที่เผยแพร่ยังไม่ทำให้เกิดความน่าสนใจ
2. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับของสำนักงานประกันสังคมผ่านช่องทางต่างๆ ยังไม่เป็นที่น่าสนใจ
3. ความถี่ และช่วงเวลาของการปล่อยสื่อประชาสัมพันธ์ไม่ตรงกับช่วงเวลาที่สนใจ
4. เนื้อหาของสิทธิประโยชน์มีมาก ทำให้ผู้รับสารอาจสับสนและไม่เข้าใจ
5. การสื่อสารให้การรับรู้แก่ผู้ประกันตน ผู้ประกันตนอาจไม่เข้าใจในการสื่อสารของเจ้าหน้าที่

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี มีการรับรู้สิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อออนไลน์ หนังสือเวียน คู่มือประกันสังคม ระบบอิเล็กทรอนิกส์ วารสารสำนักงานประกันสังคม บอร์ดประชาสัมพันธ์ การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมงาน ระบบอินทราเน็ต เว็บไซต์สำนักงานประกันสังคม Line official สำนักงานประกันสังคม Facebook สำนักงานประกันสังคม YouTube สำนักงานประกันสังคม TikTok ssonews 1506 การฝึกอบรม การประชุม ทั้งยังมีการรับรู้แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับเพื่อนร่วมงาน และรับรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ของ Scot M. Cutlip และคณะ (อ้างถึงในลดดาวัลย์ ยมจินดา 2564, หน้า 3) ที่ว่ามีการประชาสัมพันธ์ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ โดยการประชาสัมพันธ์เชิงรุกได้มีการสื่อสารให้กลุ่มประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานขององค์การและสื่อสารให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นที่เข้าใจและยอมรับอย่างต่อเนื่อง และในส่วนของ การประชาสัมพันธ์เชิงรับ มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความสนใจให้มากขึ้น ผ่านทางสื่อ Social หรือทาง Application ต่างๆ

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือเข้าใจตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการเกิดสิทธิประโยชน์ และตามคู่มือของสำนักงานประกันสังคม ไม่ว่าจะเป็นกรณีถูกเลิกจ้าง กรณีลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้างตามกำหนดระยะเวลา กรณียื่นคำขอรับเงินทดแทนกรณีว่างงานเพราะเหตุถูกเลิกจ้าง หรือเหตุถูกเลิกจ้างและลาออกหรือ สิ้นสุดสัญญาจ้างเกินกว่า 1 ครั้ง ภายใน 1 ปีปฏิทิน กรณีว่างงานเหตุสุดวิสัย ในกรณีมีเหตุสุดวิสัยและถูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ไม่ได้ทำงานหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากต้องกักตัว หรือเฝ้าระวังการระบาดของโรค และกรณีว่างงานเหตุสุดวิสัย กรณีมีเหตุสุดวิสัยถึงขนาดที่นายจ้างต้องหยุดประกอบกิจการไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเป็นการชั่วคราว และถูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตน ไม่สามารถทำงานได้และไม่ได้รับค่าจ้างในระหว่างนั้น ไม่ว่านายจ้างจะหยุดประกอบกิจการเองหรือหยุดประกอบกิจการตามคำสั่งของทางราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ หรือกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ความรู้ความเข้าใจที่ได้กล่าวมานั้นสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเปิดรับข่าวสาร ของ Joseph T. Klapper (1960) (อ้างถึงใน ศรีนที ยี่หลั่นสุวรรณ, 2558, หน้า 18) กลุ่มตัวอย่างมีการเลือกเปิดรับ สื่อหรือข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ตามความสนใจ และความต้องการ มีการเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะมียูอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง ที่สอดคล้องกับทัศนคติ ความคิด และความเชื่อดั้งเดิม มีการเลือกรับรู้ หรือตีความในสิ่งที่สนใจ ตามความเข้าใจตามทัศนคติ ความต้องการ แรงจูงใจ และการเลือกจดจำ จดจำข่าวสารเฉพาะที่สอดคล้อง หรือตรงกับความต้องการ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความสนใจ เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ในโอกาสต่อไป โดยสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรับรู้และความเข้าใจไปทิศทางเดียวกัน หรือมีแนวโน้มไปในทางเดียวกัน เนื่องจากการเปิดรับข่าวสารจากแหล่งข่าวสารเดียวกัน เช่น จากคู่มือประกันสังคม จากระเบียบข้อกฎหมายของสำนักงานประกันสังคม จึงได้รับข่าวสารและเลือกที่จะจดจำข่าวสารจากองค์การเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และเชื่อถือได้ จึงเกิดความเข้าใจในลักษณะเดียวกัน

ปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี เกิดจากสื่อประชาสัมพันธ์ไม่ดึงดูดความสนใจ สื่อประชาสัมพันธ์ยังไม่มีที่น่าสนใจ ที่จะดึงดูดให้สนใจในเนื้อหาสาระข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นในการรับรู้เพื่อนำไปใช้ในการอธิบายผู้ประกันตนต่อไป และเกิดจากการไม่ได้ให้ความสนใจกับการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานฯ เนื่องจากสื่อที่เผยแพร่ยังไม่ทำให้เกิดความน่าสนใจ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับของสำนักงานประกันสังคมผ่านช่องทางต่าง ๆ ยังไม่เป็นที่น่าสนใจ ความถี่ และช่วงเวลาของการปล่อยสื่อประชาสัมพันธ์ไม่ตรงกับช่วงเวลาที่สนใจ เนื้อหาของสิทธิประโยชน์มีมาก ทำให้ผู้รับสารอาจสับสนและไม่เข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ ของ Moorhead and Griffin (2013, p. 66 อ้างถึงใน รัฐศิริรินทร์ วัจนานนท์, 2566, หน้า 26-27) การรับรู้เป็นกระบวนการที่บุคคลรับรู้จากประสาทสัมผัส ต่าง ๆ เช่น ตา หู จมูก และตีความสิ่งที่เกิดขึ้น ทำให้สิ่งที่บุคคลแต่ละคนรับรู้มีความแตกต่างกันออกไปตามการตีความ การรับรู้ของแต่ละบุคคลในองค์การอาจแตกต่างกันขึ้นกับการคัดเลือกสิ่งที่จะรับรู้ ดังกลุ่มตัวอย่างมีการเลือกที่จะรับรู้ตามความสนใจจากสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ดึงดูดในเนื้อหาสาระสำคัญ และเลือกที่จะจดจำเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ที่ตนสนใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสิงห์บุรี เนื่องจากสื่อประชาสัมพันธ์ยังไม่ดึงดูดความสนใจจากเจ้าหน้าที่ และการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่างๆ บางช่องทางอาจเข้าไม่ถึง จึงได้มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดอุปสรรค และเพิ่มประสิทธิภาพในการรับรู้ต่อไป จึงควรมีการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ที่สั้นกระชับ และน่าสนใจ และเพิ่มความถี่ในการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้มากขึ้น และครอบคลุม ทุกพื้นที่ และทุกช่องทาง และควรออกแบบวิธีนำเสนอให้ง่ายต่อการจดจำ โดยใช้ช่วงเวลา Prime Time และเพิ่มความถี่ในการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้มากขึ้น ในส่วนของการดึงดูดความสนใจควรออกแบบวิธีนำเสนอ ปรับรูปแบบเชิงวิชาการเป็น Animation เพื่อให้เข้าใจได้ง่าย หรือใช้ ดารา TikToker หรือ Youtuber เป็นผู้นำเสนอ นอกจากนี้ควรใช้ฐานข้อมูลของนายจ้างที่มีการแจ้งออก หรือข้อมูลของผู้ประกันตนที่มีการขึ้นทะเบียนว่างงาน เพื่อเป็นต้นทางในการส่งข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กรณีว่างงานให้ถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคม ให้ครอบคลุมทั้ง 7 กรณี ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีชราภาพ กรณีสงเคราะห์บุตร และกรณีว่างงาน เพื่อให้ทราบการรับรู้สิทธิประโยชน์จากบุคลากรของสำนักงานประกันสังคมมากยิ่งขึ้น และสามารถนำการรับรู้ไปปรับใช้ในการทำงานในชีวิตประจำวันได้
2. ควรมีการศึกษาวิจัยจากการนำปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กรต่อไป
3. ควรมีการศึกษาวิจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน ของผู้ประกันตนด้วย เพื่อให้ผู้ประกันตนได้มีการรับรู้จากช่องทางต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง และถูกต้อง
4. ควรมีการศึกษาความเข้าใจในสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมด้านการว่างงาน ของผู้ประกันตนด้วย เนื่องจากผู้ประกันตนจะเกิดความเข้าใจในสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงแรงงาน. (2566). ปลัดแรงงาน' ชี้การว่างงานไทยลดลง. ค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2567, จาก <https://www.mol.go.th/news/>
- มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, คณะทำงานจัดทำรายงานสุขภาพคนไทย ตัวชี้วัดสุขภาพ. (2566). ส่องอัตราการว่างงานในประเทศไทย หลังจากผ่านวิกฤตโควิด-19. ค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2567, จาก https://www.thaihealthreport.com/th/articles_detail.php?id=173

- รัฐศิรินทร์ วังกานนท์. (2556). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนวิชา PAD 6201 องค์การและนวัตกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
- ลดาวัลย์ ยมจินดา. (2564). การใช้เครื่องมือสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วิโรจน์ ก่อสกุล. (2567). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนวิชา PAD 6102 ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
- ศรันถ์ ยี่หลั่นสุวรรณ. (2558). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อโครงการส่งเสริมสังคม ของผู้นำเยาวชนประเทศอาเซียน. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน. (2567). ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับSDGs. ค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2567, จาก <https://www.sdgmovement.com/intro-to-sdgs/>
- หลักทรัพย์บัวหลวง. (2566). อัตราการว่างงาน คืออะไร สำคัญต่อการลงทุนอย่างไร. ค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2567, จาก <https://wconnex.bualuang.co.th/s/article/unemploymentrate?language=th>